

Vain tilaajille!

Tee Itse -lehden tilaajana pääset ilmaiseksi www.teeitse.com -arkistoon.

Hae sanalla "päälyste", niin voit lukea lisää alustan työstämisestä.

Värillinen laatoitus jakaa pation osiin ja tuo kaunista vaihtelua päälystepintaan.

PÄÄLYSTÄ PATIO värillisin kivin ja laatoin

Tee Itse

HELPPO

VAIKEA

VAIKEUSASTE:

Tehtävä ei ole kovin vaikea, mutta ison päällysteen teko vaatii paljon työtä. Tee esityöt huolella, niin päällyste kestää pidempään.

AJANKÄYTTÖ:

Tämän 85 m²:n tekemiseen käytettiin kaksi viikkoa, mikä sisälsi esityöt ja kostutuksen.

HINTA:

Noin 50 €/m²

Voit luoda hienoja kuvioita ja kodikkaita alueita terassiin tai pihapatioon käyttämällä erivärisiä pihakiviä.

Näytämme, miten teet:

- **päällysteen viistoon asetetuista kivistä**
- **kaarevan polun kullankeltaisista kivistä**
- **mukavan "maton" kodikkaan oleskelutilan alle**
- **"raamit" kaiken tämän ympärille**

Kiviterassi on erittäin käytännöllinen ratkaisu. Se näyttää kuitenkin usein hieman tylsältä, varsinkin jos kivetyksin ja laatoin on päällystetty isoja alueita, ja kaikki on harmaata. Nyt toimimme hieman toisin: asennamme värillisiä kiviä ja laattoja harmaiden kivien väliin. Näin luomme erilaisia tiloja sekä kaarevan polun, joka katkaisee sekä värinsä että muotonsa avulla harmaat kivipinnat. Suoriin linjoihin saa vaihtelua myös harmaista kivistä tehdyillä viistoon asetetuilla laatoituksilla.

Esimerkikohteessa asennetaan "raamit", kaareva polku, "matto" pation oleskelualueelle ja viistokuvioinen päällyste eri alueiden välille. Tässä esitetyt ratkaisut tuskin sopivat sellaisinaan omaan pihasi, mutta toivottavasti esimerkit antavat sinulle hyviä ideoita.

Selvyyden vuoksi esittelemme kaikki omat alueet omana osiinaan. Todellisuudessa raamit, polku, "matto" ja ristikkäiskiveys tehdään yhtenä urakkana.

Oikaise alusta, levitä sille useampi kerros soraa ja työstä siihen toimiva kaato, ennen kuin aloitat päällystetyt. Alustan teosta löydät lisätietoja kotisivuiltamme.

Kehikko (raamit)

Suunnittelipa yhden tai useamman värillisen kiveyksen tekoa, työ kannattaa aloittaa ympäröivästä kehikosta.

Näin lopputuloksesta tulee siisti ja halutun muotoinen. Kehikko antaa ohjausapua alueelle asennettavien päällystekivien asennukseen.

1 Seuraa narua. Kiristimme linjalangan, jotta voimme tarkasti seurata määrittelemäämme linjaa. Reuna tehdään kahdesta rivistä harmaita, neliön muotoisia kiviä.

Kehikko

Kehikko rajaa koko päällystettävän alueen. Se koostuu kahdesta rivistä neliön muotoisia harmaita kiviä, jotka jatkuvat alueen ympäri. Kehikon ulkoreunat kannattaa varmistaa pienillä kuivabetonivalleilla.

Polku

Kaareva polku antaa patiolle eloisan ilmeen. Polun väri eroaa muista päällysteväreistä selvästi: valitsemamme pihakivet ovat kullankeltaisia. Kivet ovat neliön muotoisia kuten patiota ympäröivässä kehikossakin.

Jotta kaareva muoto onnistuisi, kiinnitämme reikänauhan alueen keskelle kaareen halutun säteen etäisyydelle. Reikänauhan avulla kivien asennussuuntaa voidaan ohjata työn edetessä. Keltaiset kivet sijoitetaan kahden harmaan kivirivin väliin, jolloin polku saa luonnostaan oman kehikkonsa. Työ aloitetaan jälleen kehikosta.

4 Asenna keltaiset kivet. Keltaisten kivirivien pitää myötäillä harmaita puolen kiven limityksellä. Jälleen käytetään reikänauhaa, joka ohjaa asennussuuntaa.

Pihapolku

Pihapolku katkaisee harmaan päällysteen sekä värinsä että muotonsa avulla. Polun sisä- ja ulkoreuna on tehty neliön muotoisista harmaista kivistä ja näiden väli on täytetty neliön muotoisilla kullankeltaisilla kivillä.

2 Asenna kivet puolilimityksin.

Rivit limittyvät puolen kiven verran, jotta ne pysyvät tiiviisti kiinni toisissaan.

3 Työstä rivi istutusten ympärille.

Reunus osuu tässä kukkaistutuksiin. Päätämme toisen kivriveistä tähän ja jatkamme istutusten ympäri vain yhdellä kivrivillä. Ratkaisu korostaa istutusta kauniisti.

4 Suojaa kiveyksen reunoja rikkaruohoilta.

Reunojen viereen tehdään pienet kuivabetonivallit (1 osa sementtiä ja 4 osaa asennussoraa). Vallit painetaan tiiviisti kivisivuja vasten.

1 Ohjaa kaarta reikänauhan avulla.

Kiinnitimme pitkän reikänauhan ruuvilla alueen keskelle, jotta voimme työstää kaarevan polun. Pidä nauha kireällä.

2 Pidä reunat tasaisina.

Jotta reunakivet saataisiin yhtenäiseen linjaan, merkitsimme tussilla ensimmäisen kiven reunalinjan. Seuraavat kivet asetetaan saman merkin mukaan.

3 Viimeinen osuus oikaistaan.

Kaarevan polun loppuosan pitää osua pensasaidan reunaan, joten oikaissimme kivilinjaa ohjurin avulla. Myös pitkä lauta käy hyvin ohjuriksi.

5 Oikaise puolikkailla kivillä.

Kaareva päällyste tarkoittaa sitä, että saumat limittyvät kaiken aikaa. Kahta saumaa ei saa olla samassa linjassa, joten kivien asennusta oikaistaan jatkuvasti puolikkailla kivillä.

6 Asenna useampi rivi kerrallaan.

Asenna polku yhdellä kertaa täyteen leveyteensä, mutta asenna sisemmät rivit, lähinnä reunoja olevat kivet, aina rivin ensimmäisinä. Ne ohjaavat kaaren muotoa.

7 Työstä toinen reuna.

Polku viimeistellään vielä yhdellä harmaalla kehikolla, joka tukeutuu muita kiviä vasten.

Matto

Keskelle patiota työstetään ”matto”, joka katkaisee harmaan päällysteen ja monien neliön muotoisten kivien pinnan. Matto tulee pation oleskelualueelle, pöydän ja tuolien alle.

Valitsimme muutamia erikoisbetonilaattoja, joiden väripinta sopii kaarevan polun kullankeltaiseen väriin.

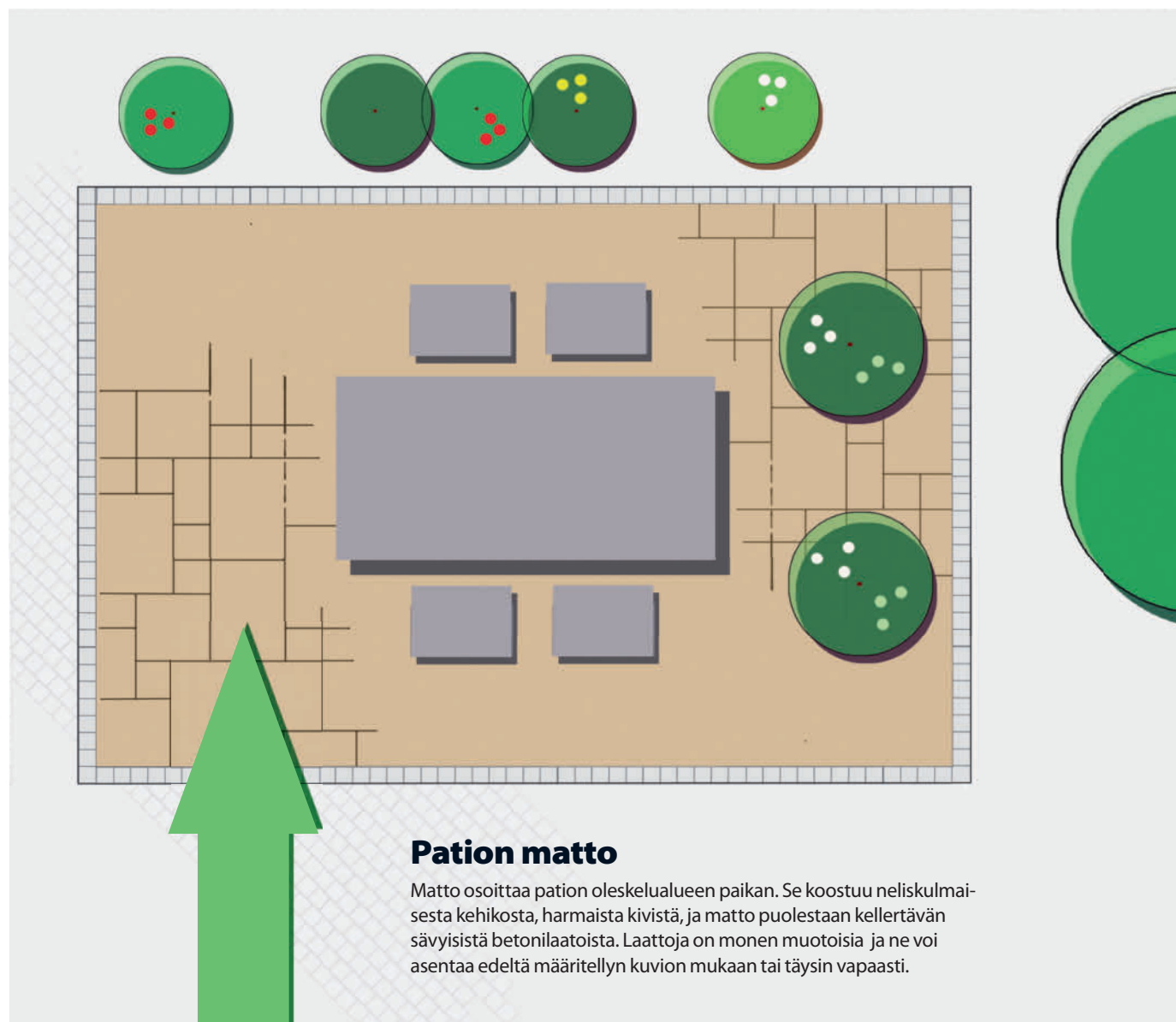
Laattoja saa eri koossa, mikä tuo hie-
man lisää pelivaraa. Teemme alueen
ympäriille jälleen harmaan kivikehikon,
jotta voimme työstää aluetta sen mu-
kaan. Asennamme ensin kaksi sivua
keskenään suoraan kulmaan, sitten laa-
tat ja lopuksi loput kaksi sivua.

1 Koeasenna laatat. Monien erilaisten laattamuotojen ansiosta vaihtoehtoisia asennustapoja on useita. Kokeile asentaa laatat ensin tasaiselle alustalle.

2 Asenna kehikon kaksi sivua. Työstämme jälleen harmaista kivistä kehikon maton ympärille, aivan kuten ensimmäisessä työvaiheessa.

Pation matto

Matto osoittaa pation oleskelualueen paikan. Se koostuu neliskulmaisesta kehikosta, harmaista kivistä, ja matto puolestaan kellertävän sävyisistä betonilaatoista. Laattoja on monen muotoisia ja ne voi asentaa edeltä määritellyn kuvion mukaan tai täysin vapaasti.

3 Varmista, että kulmat ovat suorakulmaiset. Käytämme apuna isoa suorakulmaina. Vaihtoehtoisesti voit hyödyntää 3:4:5 -menetelmää. Lue lisää osoitteesta www.teeitse.com.

4 Asenna matto kulmasta alkaen. Voit valita joko kiinteän laattakuvion tai asentaa laatat vapaasti. Jälkimmäinen tapa vaatii hieman enemmän laattoja, jotta saat alueen täytettyä.

5 Asenna viimeiset kaksi reunaa. Lopuksi asennamme kehikon kaksi viimeistä sivua.
VINKKI: Jos kehikon sivua pitää jatkaa tai lyhentää, voit leikata kiviä.

Laatat voi asentaa ja yhdistää monin eri tavoin.

Kukkapedit rakennetaan harkoista

Keltaiseen päällysteeseen sopivista harkoista on helppo rakentaa kukkapenkki.

Puut ja pensaat on **kätevä ympäröidä korotetuin reunuksin**, jotta päällysteelle ei leviä multaa ja maata. Voit hankkia **betonisia reunakiviä**, jotka ovat saman värisiä kuin kellertävät päällystekivet ja polun ja maton laatat.

Reunakivien muodon ansiosta niitä voi täydentää syrjälleen asennetuilla päällystekivillä, jolloin reunuksen voi säätää sopivan leveäksi.

Reunakivet pitävät istutusmullan poissa patiolta ja rajaavat aluetta.

Kivet viistoon

Nyt täytetään kehikon sisään jääneet laatoittamattomat kohdat. Tähän käytetään suorakaiteen muotoisia päällystekiviä. Linjojen katkaisemiseksi kivet päätettiin asentaa viistoon kulmaan suhteessa kehikkoon ja mattoon.

45°:n kulman löytämiseen käytetään jälleen isoa suorakulmainta, jonka käyttää Pythagoraan 3:4:5 -kaavaa, jonka löydät kotisivuiltamme.

Kiviä joudutaan leikkaamaan jonkin verran, joten vuokraa laatta-leikkuri tai osta tai vuokraa kulmahiomakone ja siihen kiveen sopiva leikkuulaikka.

1 Asenna ensimmäiset kivet oikeaan kulmaan. Käytämme isoa rakennussuorakulmainta, jonka avulla saamme kivet 45 :n kulmaan kehikkoon nähden.

2 Asenna kaikki kivet alueelle samalla kertaa. Leikkaa kivet mieluiten vasta tämän jälkeen aukko kohtiin.
TÄRKEÄÄ! Säilytä limitys ja suunta, myös pieniä koloja luodessasi.

4 Merkitse kolot. Aseta kivi kolon päälle ja vedä kiveen viiva viivaimella ja lyijykynällä. Pieni pätkä reikänauhaa kannattelee kiveä päällystekivien päällä.

5 Leikkaa kivet. Voit käyttää kulmahiomakonetta (tässä) tai vuokrata laatta-leikkurin, jolla selviävät useimmista viilloista.
TÄRKEÄÄ! Kiinnitä kivi kunnolla, käytä suojalaseja ja kuulosuojaimia.

6 Asenna kivet paikalleen. Tarkista, että saumalle jää tilaa (3–5 mm, vaikka se kuulostaa paljolta). Kiviä ei siis isketä tai pakoteta koloon.

Viistoon kulmattu päällyste

Oikea "pääkiveys" koostuu perinteisistä suorakulmaisista päällystekivistä. Jotta linjat saataisiin rikotuksi, kivet asennetaan viistoon ympäröivään kehikkoon nähden. Kiviä on sovitettava useaan kertaan eikä ainoastaan kaarevaa polkua vasten. Tämä vaatii, että säilytät narun ja suorakulmaimen avulla suunnat, jotta kaikki viistot saumat myötäilevät.

3 Säilytä oikea suunta. Kiristä naru ja varmista, että saumat myötäilevät kummankin sivun reunoja (tässä polkua). Toiseen suuntaan kulkevien saumojen on myös myötäiltävä joka toisessa rivissä.

7 Levitä kiveykselle saumahiiekkaa. Harjaa ristisuuntaan saumoihin nähden, kunnes saumat ovat täynnä. Tärytä koko alue levytäräyttimellä, lisää saumahiiekkaa ja jatka, kunnes kaikki saumat ovat kokonaan täynnä.

Ristisuuntainen kiveys kätkee myös pienet epätarkkuudet

Viistoon asennettu kiveys vaatii hieman enemmän työtä kivien asennusvaiheessa. Työ on kuitenkin vaivan väärtti, sillä viistoon asennetut kivet tuovat monia etuja.

On ilman muuta selvää, että perinteiset suorakulmaiset päällystekivet on helppointa asentaa suoraan kulmaan niitä ympäröivään kehikkoon nähden.

Tästä huolimatta asennamme kivet 45°:n kulmaan ja leikkaamme kiviä moneen kertaan. **Viistokuvioista on nimittäin monta etua:** ensinnäkin ne katkaisevat suorat linjat ja kuviot, jotka muutoin alkaisivat näyttää ikävystyttäv-

viltä. Toiseksi voimme nyt hyödyntää sitä, **että silmää hieman huijataan viiston päällysteen myötä.** Jos kulmat eivät näytä olevan 100 %:n suorassa kulmassa, saman malliset kivet ja suorat linjat määrittävät suoruuden salamannopeasti, vaikka kyse on vain muutaman sentin tarkkuudesta. Viistosaumoihin tarvitaan mittausväline, jolla vinoudet voidaan oikeasti paikallistaa.

Linjat ovat hieman vinossa, mutta ristikkäislinjat kätkevät vinoudet.